

prima instanță: O. Sternioală
instanța de apel: N.Craiu, L.Bulgac, A. Nogai

dosarul nr. 2ra-1816/13

DECIZIE

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul : Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Svetlana Novac, Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Saca Vasile,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Saca Vasile împotriva lui Saca Ecaterina, Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicațiilor al RM și Primăria s. Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, cu privire la recunoașterea nulității căsătoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Saca Vasile, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 decembrie 2010,

c o n s t a t ă :

La 13 iulie 2007, Saca Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Saca Ecaterina, Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicațiilor al RM și Primăria Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, cu privire la recunoașterea nulității căsătoriei înregistrată sub nr. 4 la 20.02.1989.

În motivarea acțiunii reclamantul Saca Vasile a invocat că, la finele anului 1988 a divorțat de Saca Tamara Alexei. Tot în același an, a făcut cunoștință cu Saca Ecaterina cu care a dus o viață de concubinaj, însă fără intenția de a întemeia o familie cu ea. Pe parcurs, a permis pîrtei să locuiască împreună cu copii ei în casa reclamantului și i-a perfectat viza de reședință în casă.

Indică că în anul 2007, a solicitat pîrtei să elibereze odaia, pe motiv că a observat dispariția unor lucruri și documente. Însă Saca Ecaterina, i-a comunicat că a înregistrat căsătoria și are dreptul de a locui în casă, precum și are intenția de a partaja averea.

Din cele menționate, Saca Vasile a înaintat cererea privind declararea nulă a căsătoriei din motiv că a fost înregistrată cu Saca Ecaterina fără acordul lui.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 decembrie 2010, cererea înaintată de Saca Vasile a fost respinsă.

La 27.01.2011, hotărîrea instanței de fond a fost contestată cu apel de către Saca Vasile, prin care se solicită admiterea apelului, casarea hotărîrii contestate cu remiterea cauzei la rejudicare în prima instanță pentru efectuarea unei expertize, invocîndu-se că, de către instanță nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și pronunțarea unei hotărîri legale. De asemenea, la emiterea hotărîrii i-au fost încălcate drepturile, iar în ședința de judecată Saca Ecaterina a confirmat că la 20.02.1989 Saca Vasile nu a fost prezent la Oficiul Stării Civile pentru a primi actul de căsătorie. Conform art. 12 Codul Familiei, încheierea căsătoriei se face în prezența persoanelor care se căsătoresc, după expirarea termenului de cel puțin o lună, din momentul depunerii de către ele a declarației de căsătorie.

Prezentul litigiu a fost obiect de judecare în mai multe instanțe judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Saca Vasile, fiind menținută fără modificări hotărîrea primei instanțe.

La 26 martie 2013, Saca Vasile în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia, casarea parțială a hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, considerînd că concluziile acestora sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind eronat aplicată legea.

Indică că în acțiunea înaintată de către reclamantul Saca Vasile acesta susține că căsătoria între părți a fost încheiată fără acordul său, invocînd că semnătura din actul de căsătorie nu a fost executată personal, ci de o altă persoană, adică semnătura sa a fost falsificată.

Pe parcursul examinării cauzei a fost efectuată o expertiză grafologică de expertul Rodica Antoci al Centrului Național de Expertize Judiciare. După cercetarea înscrisurilor prezentate în original, în concluzia raportului de expertiză s-a indicat că semnătura nu a fost executată de către Saca Vasile, dar de către o altă persoană, și anume de către Saca Ecaterina.

În conformitate cu prevederile art. 11 al Codului familiei, pentru încheierea căsătoriei este necesar consimțămîntul reciproc, neviciat, exprimat personal și necondiționat, al bărbatului și femeii care se căsătoresc, precum și atingerea de către ei a vârstei matrimoniale.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) Codul familiei, declarația de căsătorie se depune personal de cetățenii care doresc să se căsătorească la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre ei sau al părinților unuia dintre ei.

Iar, în corespundere cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. a) Codul familiei, instanța judecătorească declara nulă căsătoria, dacă aceasta a fost încheiată cu încălcarea prevederilor art. 11.

Astfel, normele dreptului material conținute în Codul familiei, prevăd expres, că, consimțământul la încheierea căsătoriei se exteriorizează doar prin depunerea și semnarea personală de către bărbat a declarației de căsătorie în formă scrisă - sub sancțiunea nulității absolute a căsătoriei încheiate. Aceasta este o condiție de forma cerută ad validitatem, nerespectarea căreia duce la nulitatea absolută a căsătoriei, iar nulitatea absolută, după cum se știe, nu poate fi acoperită nici chiar prin confirmarea expresa sau tacită.

La data de 14 mai 2013 Saca Ecaterina și avocatul Radu Guzun au depus prin intermediul cancelariei o referință invocând netemeinicia recursului declarat de Saca Vasile, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul, și de a menține decizia instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva lui Saca Ecaterina, Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicațiilor al RM și Primăria Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, Saca Vasile a solicitat recunoașterea nulității căsătoriei înregistrată sub nr. 4 la 20.02.1989.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, pe care a respins-o, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că instanțele ierarhic inferioare au determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, au apreciat probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, corect a aplicat normele de drept material, și întemeiat au ajuns la concluzia de respingere a acțiunii înaintate de Saca Vasile.

În conformitate cu art.121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art.122 alin. (1) Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Conform art. 118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe carele invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Recurentul-reclamant în cauză nu s-a conformat acestor cerințe. Reieșind din această normă legală rezultă cert că recurentul Saca Vasile nu a prezentat instanței probe pertinente și admisibile în sensul cerințelor art. 121-122 din Codul de procedură civilă, care confirmă pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul familiei, declarația de căsătorie se depune personal de cetățenii care doresc să se căsătorească la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre ei sau al părinților unuia dintre ei.

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) din Codul familiei, încheierea căsătoriei se face în prezența persoanelor care se căsătoresc, după expirarea unui termen de cel puțin o lună din momentul depunerii de către ele a declarației de căsătorie.

Prevederile art. 41 din Codul familiei indică, instanța judecătorească va declara nulă căsătoria dacă aceasta: a fost încheiată cu încălcarea prevederilor art. 11, 13, 14 sau 15; a fost încheiată când soții sau unul dintre ei nu a avut intenția de a crea o familie (căsătorie fictivă).

În speța supusă analizei s-a stabilit cu certitudine că la 20 decembrie 1989 a fost înregistrată căsătoria dintre Saca Vasile și Saca Ecaterina de Primăria satului Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, fapt confirmat prin adeverința de căsătorie (f.d. 7). Încheierea căsătoriei a fost efectuată în baza declarației de căsătorie depusă la Primăria satului Taraclia de Salcie, r-nul Cahul. Astfel, consimțământul privind încheierea căsătoriei a fost liber exprimat de către Saca Vasile și Saca Ecaterina.

Totodată, instanțele judecătorești ierarhic inferioare corect au invocat faptul că la materialele dosarului este anexată copia carnetului de muncă a lui Saca Ecaterina, din care reiese că eliberarea din funcție a acesteia avut loc în legătură cu schimbarea locului de trai la locul de trai al soțului (f.d. 87-89). La acest capitol este de menționat faptul, că prin extrasul din cartea de imobil, se confirmă că Saca Ecaterina are viza de domiciliu la locul de trai a lui Saca Vasile, cu mențiunea „pentru domiciliere permanentă” (f.d. 90-94).

Astfel argumentul invocat de recurent că nu avut intenția de a crea o familie cu Saca Ecaterina, este neîntemeiat, deoarece să fi dorit acest lucru, nu ar fi completat cererea privind exprimarea consimțământului la încheierea căsătoriei, cu depunerea acesteia la Primăria satului Taraclia de Salcie, și nu ar fi fost perfectată viza de domiciliu a intimatei la domiciliul recurentului.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele descris, a fost stabilit că părțile au convețuit, ducând o gospodărie comună ca o familie o perioadă de timp îndelungat. Totodată s-a mai constatat că în perioada anilor 1998-2004, Saca Vasile și-a perfectat două buletine de identitate. În procesul de documentare cu actele de identitate la data de 22.10.1998 și 24.06.2004, Saca Vasile a prezentat organelor abilitate adeverința de căsătorie. Astfel rezultă că recurentul încă din anul 1998 cunoștea despre faptul înregistrării căsătoriei și nu după cum se indică în cererea de chemare în judecată că a aflat în anul 2007.

Pe parcursul examinării cauzei a fost efectuată o expertiză grafologică de expertul Rodica Antoci al Centrului Național de Expertize Judiciare, care după cercetarea înscrisurilor prezentate în original, în concluzia raportului de expertiză a indicat că semnătura cercetată din numele lui Saca Vasile din înscrierea actului de căsătorie nr. 4 din 24 februarie 1989, de la rubrica 14 „semnăturile celor, ce se căsătoresc” – Saca V.G., nu a fost executată de către Saca Vasile, dar de către o altă persoană. De asemenea, a mai indicat că semnătura cercetată din înscrierea actului de căsătorie nr. 4 din 24.02.1989, a fost executată de către una și aceeași persoană, de Saca Ecaterina.

Instanța de apel a invocat că raportul de expertiză urmează a fi luat ca probă, doar în corelație cu alte probe și circumstanțe pe dosar. A mai indicat că nu se neagă faptul, că în actul de înscriere a căsătoriei semnătura nu-i aparține lui Saca Vasile, însă alte probe indică la comportamentul lui Saca Vasile de mai departe care a acceptat căsătoria. În astfel de circumstanțe instanța de apel a conchis, că raportul de expertiză nu este unica probă ce ar determina valabilitatea actului de căsătorie.

La acest segment, instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de apel, că raportul de expertiză urmează a fi privit în cumul cu celelalte probe, care confirmă că Saca Vasile cunoștea despre existența căsătoriei cu Saca Ecaterina, cu mult înainte de anul 2007. Or potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) Codul familiei, pentru încheierea căsătoriei este necesar consimțământul reciproc, neviciat, exprimat personal și necondiționat, al bărbatului și femeii care se căsătoresc, precum și atingerea de către ei a vârstei matrimoniale. Prin urmare, s-a stabilit că după înregistrarea căsătoriei, soții Saca au domiciliat împreună într-o odaie în căminul repartizat lui Saca Vasile. Ulterior, după construcția casei de locuit, părțile au predat odaia din cămin și au trecut să domicilieze în casa construită. Mai mult ca atât, Saca Vasile nu a prezentat careva probe ce ar confirma lipsa de consimțământ sau faptul necunoașterii înregistrării căsătoriei.

Față de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței sale, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, pentru realizarea drepturilor

sale procedurale, astfel ajungînd la concluzia de a respinge recursul declarat de Saca Vasile și a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Saca Vasile.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Saca Vasile împotriva lui Saca Ecaterina, Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicațiilor al RM și Primăria s. Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, cu privire la recunoașterea nulității căsătoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru